

Pieniądże można wpłacać przy odbiorze nasion w Wilnie ulica Zamkowa 6. Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej lub na konto PKO Nr. 700.317, zaznaczając na co się wpłaca.

Przypominamy zespołom, o zaopatrywaniu się we wszelką literaturę P. R., która jest w komplecie w Składnicy Akcji Katolickiej.

Ceny nasion.

1. Buraki pastewne „Eckendorfy żółte”	na 200m ² —250 gm.	0.25 zł
2. Marchew pastewna „Biała ziel.-główka	na 200m ² —150 gm.	0.50 „
3. Kapusta późna „Amager”	na 200m ² — 10 gm.	0.30 „
4. Kapusta jesienna „Brunświcka”	na 200m ² — 10 gm.	0.25 „
5. Kapusta wczesna „Ditmarowska”	na 200m ² — 10 gm.	0.30 „
6. Rzodkiew zimowa „okrągła biała”	na 20m ² — 10 gm.	0.20 „
7. Rzodkiew „Wileńska”	na 20m ² — 10 gm.	0.15 „
8. Sałata głowiasta „Dippego”	na 50m ² — 10 gm.	0.30 „
9. Len długowlókniasty	na 200m ² — 3 kg.	2.10 „

Nasiona do ogródka waszywnego:

1. Kapusta (odmiana dowolna)	na 20m ² — 5 gm.	0.15 zł.
2. Brukiew „Hofmana żółta”	na 20m ² — 5 gm.	0.05 „
3. Ogórki „Troćkie”	na 20m ² —10 gm.	0.20 „
4. Cebula „Żytawska”	na 20m ² — 5 gm.	0.20 „
5. Buraki „Egipskie”	na 20m ² —50 gm.	0.20 „
6. Marchew „Nantejska ulepsz.”	na 20m ² —20 gm.	0.40 „
7. Groch	na 20m ² —100gm.	0.35 „
8. Fasola szparagowa „Tryumf”	na 20m ² —150gm.	0.30 „
9. Pomidory	na 50m ² — porcja	0.30 „

KOMUNIKAT

Powiadamy, że Składnica nie załatwia żadnych zamówień bez uprzednio przesłanych pieniędzy i na zamówienia bez pieniędzy nie będzie odpowiadać.

SKŁADNICA poleca:

Na Wielki Post:

Eremus: Tajemnica odkupienia (wieczorn.)	— — —	2.10 „
Zieja Jan X.: Opowieść pasyjna	— — —	1.10 „
Rakowski: Ukrzyżuj go (dla m. m.)	— — —	1.— „

Do zamówienia trzeba dołączyć kosztą przesyłki.

WIADOMOŚCI AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ
MIESIĘCZNIK

BIBLIOTEKA
Arcybiskupiego Wyższego
Seminarium Duchownego
w Białymstoku
ul. Warszawska 46

„Poznanie i wykonanie uchwał I. Synodu Plenarnego
szczytnym posłannictwem polskiego katolicyzmu”..

Nr. 3

MARZEC

1939

WIADOMOŚCI AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

Nr. 3

Marzec 1939

Rok IV

WARUNKI PRENUMERATY:

Rocznie	3,—zł.
Kwartalnie	0,75 „
Pojedynczy egzemplarz	0,25 „

Prenumeratę przysyłać należy pod adresem: **Wilno, Zamkowa 6-4** lub na konto P. K. O. 700.240. Właściciel konta: Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej.

TREŚĆ:

1. Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej	Str. 1
2. Referat Krucjaty Eucharystycznej	„ 5
3. Katolickie Stowarzyszenie Kobiet	„ 11
4. Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej	„ 17
5. Katolickie Stowarzyszenie Mężów	„ 21
6. Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej	„ 21
7. Tow. Dobroczynności Caritas	„

BRZMIENIE KONT P. K. O. STOWARZYSEŃ AKCJI KATOLICKIEJ:

Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej konto P. K. O. 700.240.
Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej konto P. K. O. 700.317.
Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej konto P. K. O. 701.305.
Katolickie Stowarzyszenie Kobiet konto P. K. O. 701.313.

WYDAWCA: ARCHIDIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOLICKIEJ
REDAKTOR: HENRYK CHMIELEWSKI

— ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: WILNO, ZAMKOWA 6-1 —

Druk. „POLONIA” WILNO, ul. Zamkowa 6.

WIADOMOŚCI AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ.

Nr. 3

Marzec

1939

— NIECH BĘDZIE POCHWALONY JEZUS CHRYSZTUS —

ARCHIDIECEZJALNY INSTYTUT
AKCJI KATOLICKIEJ

Twórca Akcji Katolickiej Pius XI odszedł po nagrodę.

Pius XI Papież

który rządził światem katolickim od dnia 6 lutego 1922 roku zmarł, pograżając w głębokim smutku wszystkich wiernych, dnia 10 lutego 1939 roku, na dni kilka zaledwie przed uroczystym obchodem 17 tej rocznicy swojej wspaniałej i owocnej pracy.

Świat katolicki dał wyraz swojej żałoby przez pełne gorących modłów i skupionej powagi nabożeństwa i uroczyste obchody.

Na terenie naszej Archidiecezji Jego Excelencja Ksiądz Arcybiskup Metropolita Wileński Romuald Jałbrzykowski, na pierwszą wieść o zgonie Namiestnika Chrystusowego wydał następujące zarządzenie żałobne:

Do Wielebnego Duchowieństwa i Wiernych Archidiecezji Wileńskiej.

Dnia 10 b. m. zmarł Ojciec św. PIUS XI Pp.

Polecamy tedy: 1) aby we wszystkich kościołach w niedzielę ogłoszono ludowi o nabożeństwie żałobnym, które ma być odprawione w ciągu tygodnia za duszę Zmarłego Papieża (Missa de die Commemorationis OO. fidelium defunctorum cum unica oratione—pro Summo Pontifice), 2) aby przez trzy z kolei dni oraz w dniu pogrzebu (o czym będzie wiadomo z gazet) rano, w południe i wieczorem dzwoniło we wszystkie dzwony, 3) aby każdy kapłan odprawił 3 Msze św. za duszę Ojca św., 4) aby Księża od dnia pogrzebu do obioru nowego Papieża odmawiali we Mszy św. zamiast imperata—pro Papa orację z wotywy pro eligendo Summo Pontifice.

Ponadto zalecamy Wiernym, aby na znak żałoby do dnia pogrzebu Ojca św. powstrzymali się od urządzania balów oraz zabaw publicznych.

† ROMUALD JAŁBRZYKOWSKI

Arceybiskup—Metropolita Wileński

Dnia 14-go jako w dniu pogrzebu Wielkiego Papieża odbyło się w Bazylice Wileńskiej nabożeństwo żałobne. W nabożeństwie celebrowanym przez Jego Excelencję Księdza Arcybiskupa—Metropolitę wzięli udział: duchowieństwo m. Wilna, Wojewoda Wileński Ludwik Bociański, Inspektor Armji gen. Dąb-Biernacki, przedstawiciele Sądownictwa, Kuratorjum Szkolnego i innych urzędów, oraz liczne organizacje społeczne ze sztandarami.

Dnia 19-go w Teatrze miejskim na Pohulance odbyła się, przy wypełnionej do ostatniego miejsca sali, uroczysta Akademia Żałobna, którą zagaił Prezes Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej Dyr. Jan Oskwarek-Sierosławski.

Apel do Społeczeństwa Katolickiego Archidiecezji Wileńskiej.

Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej w celu wykonania duchowego testamentu Ojca Chrześcijaństwa—Piusa XI, w dniu Akademji

żałobnej, urządzonej w Wilnie w holdzie zmarłemu Papieżowi, występuje z apelem do katolików archidiecezji wogóle, a członków organizacji katolickich w szczególności, aby—w myśl 112 uchwały Synodu Plenarnego—wznowili i praktykowali, tradycją przekazane, pozdrowienie chrześcijańskie: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”. Będzie to żywy pomnik dla Zmarłego Papieża i dowód naszego posłuchu i wdzięczności za Jego serce i życzliwość dla naszego Narodu a jednocześnie stwierdzeniem naszej żywej wiary i śmiałości przekonań religijnych.

Zarządzenie A. I. A. K.

Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej wydaje zarządzenie przypominające, że w Domach Akcji Katolickiej niewolno podawać i spożywać akoholu nie tylko członkom A. K., ale i tym osobom, które znajdują się jako goście, lub korzystają z Domu, z tytułu wynajmu lub użyczenia (naprz. na zabawę).

III. Wizytacja kanoniczna J. E. Ks. Arcybiskupa—Metrolitę w maju r.b.

Dzień	Godz.	Miejscowość	Dzień	Godz.	Miejscowość
4	8	Korkożyski	17	7	Mielegjany (Konferencja Dekanalna)
4	11	Podbrodzie			
4	14	Orniany	17	18	Powrót do Wilna
4	17	Sorokpol	21	9	Nowo-Święciany
7	11	Kabele	21	16	Kołtyniany
7	16	Marcinkańce	22	10	Lyngmiany
8	7	Rudnia	22	15	Połusze
8	11	Dubicze	23	7	Ignalino
8	15	Nacza	23	10	Przyjaźń
9	7	Pielasa	23	14	Kozaczyzna
9	11	Woldaciszki	24	7	Dukszty Kolejowe
9	15	Raduń	24	11	Dukszty par.
10	7	Eszyszki (Konferencja Dekanalna)	24	15	Rymszany
			25	6	Porynga
10	10	Koleśniki	25	10	Daugieliszki
11	7	Podborze	25	15	Cejkinie
11	13	Powrót do Wilna	25	21	Powrót do Wilna
14	10	Strunojcie	29	14	Widze
14	14	Święciany	30	6	Puszki
15	10	Lyntupy	30	10	Gajdy
15	16	Komaje	30	14	Smolwy
16	6	Hoduciszki	30	18	Turmont
16	13	Wasiewiczze	31	7	Tylża
16	17	Twerecz	31	11	Mieżany
			31	16	Dryświaty.

Uwaga: 1) Organizacje A. K. ze sztandarami spotykać powinny Dostojnego Protektora.

2) Organizacje A. K. i kościelne mają przygotować krótkie rzeczowe sprawozdanie, które przedstawia Arcypasterzowi w czasie wizytacji.

3) Zarz. P. A. K. i Kierownictwa Oddziałów będą miały przy sprawozdaniu księgowość.

IV. Wzór porządku posiedzenia dla Z. P. A. K.

1. Modlitwa (najlepiej w kościele w połączeniu z adoracją lub kwadranssem ewangelicznym).
  2. Odczytanie protokołu poprzedniego zebrania.
  3. Sprawy bieżące:
- a) Sprawdzenie, czy wszystkie organizacje A. K. wysłały sprawozdania roczne.
  - b) Omówienie sposobów realizowania hasła tegorocznego A. K.
  - c) Przygotowania do urzędzenia dnia prasy.
  - d) Sprawy związane z okresem postu (nabożeństwo, rekolekcje, udział parafjan w nich i t.p.)
4. Referat i dyskusja.
  5. Wolne głosy.
  6. Modlitwa.

V. Nominaty Prezesów Z. P. A. K.

- Arch. Inst. A. K. mianował na prezesów P. Z. A. K.:
31. I. 1939 r. Konstantego Miłowicza, par. Kozaczyzna.
  - " " Konstantego Birmy, par. Smorgonie.
  - " " Wiktora Stanula, par. Niestaniszk.
  10. II. " Franciszka Pundzisa, par. Hermanowicze.

VI. Kronika.

1. Wizytacja Par. A. K. w Białymstoku i Grodnie.

W dniu 13 lutego Arcypasterz w towarzystwie Asystenta Archid. Instytutu A. K. Ks. kan. Adama Sawickiego i Dyrektora Arch. Inst. A. K. Ks. R. Świrskiego dokonał wizytacji parafjalnych A. K. w Białymstoku i Grodnie.

2. Kursa dla kierownictw.

Od dnia 2 do 7 lutego odbył się w Wilnie Kurs Metropolitalny Katolickiego Stowarzyszenia Kobiet.

Przeprowadzono w dn. 16—19 lutego kursa dla kierownictw K. S.M. i K. S. M. M. Dekanatu w Oszmianie.

Dnia 22—25 lutego Kurs K. S. M. z. — w Oszmianie.

Dnia 26 " " K. S. K. — w Oszmianie.

Dnia 27. II.—1 III. Kurs K. S. M. M.— w Wołkowysku.

W marcu odbędą się następujące kursa:

19—24. III. K. S. K. w Białymstoku.

21—23. III. K.S.M.z. w Wołkowysku.

27. III—1. IV. K. S. K. w Lidzie.

VII. Wykaz ksiązek, które powinny się znaleźć w parafjalnej bibliotece.

(ciąg dalszy)

59. † R. Jałbrzykowski	Arcybiskup—Metropolita Wileński		
	„Rozważania o Męce Pańskiej”	—	1,— zł.
60.	„Bóg jest miłością”	—	3,50 „
61.	„U Źródeł Sakram. Łaski i Miłości”	—	4,80 „
62.	Hipolit Skoczyński — „Gazety mówią”	—	0,70 „
63.	St. Sprusiński — Podręcznik org. K. S. M.	—	3,60 „
64.	„Podręcznik dla kand. K.S.K.	—	0,50 „
65.	K. J. — „Posłanictwo kat. Polski”	—	1,80 „
66.	Wł. Lesiak — „Błogosławieni”	—	0,90 „
67.	„Skarb ukryty”	—	0,70 „
68.	Kat. Zw. Mł. M. „Budujmy Polskę Chrystusową”	—	0,40 „
69.	Stefan Turnau—„Ku lepszej przyszłości”	—	2,70 „

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIEC

SPRAWY ORGANIZACYJNE.

Sprawozdanie roczne. Zaledwie połowa Oddziałów nadesłała do KSK sprawozdanie ze swej pracy w 1938 r., a co sobie myślą pozostałe Oddziały?

Jeżeli do dnia 15 marca sprawozdań od Oddziałów nie otrzymamy, to w sprawozdaniu ogólnym ich nie uwzględnimy i będziemy musiały chyba skreślić te Oddziały, jako nieczynne. Niech się więc Panie pośpieszą z nadsyłaniem sprawozdań rocznych.

Składki. Nie wszystkie Oddziały uregulowały swą składkę do KSK za 1938 r., prosimy Panie Skarbniczki o sprawdzenie w księdze Kasowej czy składka została wysłana, i jeżeli okaże się, że nie, to wysłać ją natychmiast, wpłacając na konto w PKO Nr. 701. 313.

Dla ułatwienia kontroli podajemy w niniejszym nr. „Wiadomości” wykaz Oddziałów, które składki za 1938 rok nie zapłaciły.

Wykaz Oddziałów KSK, które niaopłaciły składki za 1938 r.

Suraz 6 zł. Plusy 6 zł. Pelikany 6 zł. Mieżany 6 zł. Gajdy 6 zł. Dalekie 4 zł. Konstantynów k. Dz. 6 zł. Łapienki 6 zł. Grodno—Bernardyny 6 zł. Balingródek 6 zł. Niemenczyn 3 zł. Dolistów 6 zł. Go-

niądź 3 zł. Krypno 3 zł. Downary 3 zł. Brzozowa 3 zł. Krupa 6 zł. Żołudek 6 zł. Nieciecz 6 zł. Jelna 6 zł. Białohruda 3 zł. Skrzybowce 3 zł. Wołpa 6 zł. Zamosze 6 zł. Miory 3 zł. Idolta 3 zł. Dubrowa 6 zł. Wołkołata 6 zł. Stary Miadzioł 3 zł. Łuczaj 3 zł. Krewa 6 zł. Żuprany 6 zł. Cudzieniszki 6 zł. Soły 3 zł. Daukszyszki 3 zł. Byeń 6 zł. Synkowicze 6 zł. Klimówka 3 zł. Rykonty 6 zł. Porudomino 3 zł. Taborzyski 3 zł. Miedniki 6 zł. Rudomino 6 zł. Onządów 6 zł. Nowy—Dwór k.Lidy 6 zł. Zabłocie 6 zł. Kościeniewiczze 3 zł. Budslaw 6 zł, Krzywicze 6 zł. Kurzeniec 6 zł. Traby 6 zł, Narewka 6 zł. Białowieża 6 zł. Podorosk 3 zł. Rohotna 6 zł,

Prosimy też o regulowanie należności za rok 1939 — jak wiadomo składka roczna Oddziału wynosi 6 zł. rocznie.

Ofiary na kaplicę w Malkowiczach. Z dniem 1 marca zamykamy listę składek na kaplicę św. Andrzeja Boboli w Malkowiczach. Wykaz złożonych ofiar podawany był w każdym n-rze „Wiadomości”. W n-rze kwietniowym podamy zebraną ogólną sumę.

Kursy. Podajemy do wiadomości wszystkich Kierownictw Oddziałów, że w terminie 19—24 marca odbędzie się 6-dniowy kurs społeczny w Białymstoku. Na kurs ten winny wysłać przedstawicielki wszystkie Oddziały KSK z terenu województwa białostockiego, te oczywiście, które nie wzięły udziału w podobnym kursie w Wilnie.

Wpisowe na kurs w wysokości 1 zł. należ. wpłacać na konto w PKO Nr. 701.313 lub osobiście po przybyciu na kurs.

Zgłoszenia z podaniem imienia, nazwiska i funkcji w Kierownictwie należy wysłać na adres Okręgu KSK w Białymstoku ul. Kościelna 2 — na zgłoszeniu należy zaznaczyć czy uczestniczka kursu ma mieszkanie prywatne, czy też prosi o zarezerwowanie noclegów (bezpłatnie).

Termin nadsyłania zgłoszeń upływa z dniem 15 marca br.

W programie kursu będą uwzględnione następujące tematy:

1. Rola kobiety w Akcji Katolickiej.
2. Rozwiązanie kwestji społecznej a katolicyzm.
3. Prace Kierownictwa w Oddziale.
4. Religja potrzebą i obowiązkiem jednostki, rodziny i społeczeństwa.
5. Co każdy katolik powinien wiedzieć o Piśmie św. i jak je przyswoić.
6. Zagadnienia wychowawcze w pracy Oddziału KSK.
7. Znaczenie autorytetu, a wolność osobista.
8. Współpraca wychowawcza rodziny i szkoły.
9. Praca w zastępach i sekcjach.
10. Znaczenie Synodu plenarnego.
11. Rola parafji w życiu społecznym.
12. Jak zrealizować hasło Episkopatu.

13. Świetlice.

14. Prace kulturalno-oświatowe w KSK.

15. Przystosowanie do obrony kraju.

16. Zagadnienia gospodarcze.

17. Udział kobiet w pracach samorządowych.

18. Walka z alkoholizmem — zadaniem naszym.

19. Praktyczne przerabianie podręcznika dla kandydatek KSK.

Drugi kurs 6-dniowy o podobnym programie odbędzie się w terminie 27. III.—1. IV. w Lidzie dla Oddziałów KSK z terenu województwa Nowogródzkiego. Wzywamy wszystkie Oddziały, które nie brały udziału w kursie wileńskim do wysłania na ten kurs przynajmniej 1 najbardziej odpowiedniej osoby.

Wpisowe na kurs w wysokości 1 zł. od osoby należy wpłacać na konto w PKO Nr. 701.313.

Zgłoszenia imienne z zaznaczeniem, czy uczestniczka kursu ma prywatne mieszkanie, czy prosi o zarezerwowanie noclegu należy wysłać na adres: Lida, ul. Suwalska 6-a — Plebanja.

Termin zgłoszenia upływa z dniem 22 marca br.

W sprawie obu wyżej wymienionych kursów otrzymają jeszcze Oddziały specjalne okólniki.

Konkurs sprawności w pracy. Udział swój w konkursie zgłosiły w dalszym ciągu Oddziały: Białystok Fara, Dobrzyniew, Korycin, Postawy, Wasilków, Rudziszki, Suchowola, Białystok św. Roch, Choroszcz, Jaświły Wielkie Ejsymonty,, Parafjanów, Nowo Wilejka, Ikażń, Murowana Oszmianka, Mejszagoła, Landwarów. Ale to jeszcze mało. Prosimy o dalsze zgłoszenia — termin przesuwamy do dnia 15 marca br.

Patronalne Święto Kobiet obchodzimy dnia 26 marca. — Wzywamy wszystkie Oddziały do zorganizowania w tym dniu specjalnych obchodów, lub przynajmniej nabożeństwa i zebrania okolicznościowego.

W tym też dniu winny złożyć uroczyste przyrzeczenia kandydatki.

Materiałami pomocniczymi do zorganizowania uroczystości służy Składnica A. K. w Wilnie.

Przypominamy wszystkim Oddziałom, że Zjazd Delegowanych w 1938 r. powziął uchwałę następującą:

Święto Patronalne ma być co roku dniem ofiary.

W dniu tym wszystkie członkinie ofiarują na intencję wspólnej pracy modlitwę i Komunię św.

A na rzecz prowadzenia pracy w KSK naszej archidiecezji Każda członkini składa w tym dniu jednorazową ofiarę w wysokości 10 gr.

Przypominając o powyższym wzywamy wszystkie Kierownictwa do wykonania tej uchwały i przypomnienia o niej wszystkim członkiniom.

Zebrane składki 10-groszowe należy wpłacić na konto w P.K.O. Nr. 701.313, zaraz, a najpóźniej do 1 lipca br.

W sprawie święta patronalnego wysyłamy do wszystkich Oddziałów KSK specjalne listy.

Oddziały biorące udział w konkursie sprawności winny nadesłać szczegółowe sprawozdanie z przebiegu uroczystości za co otrzymają 5 punktów.

Podręcznik dla kandydatek. Nie wszystkie Oddziały zaopatrzyły się w tę Książkę, a powinna się ona znaleźć w rękach każdej członkini KSK — cena 50 gr.

Jak przerobić „Podręcznik”? Rozdzielić pytania między członkinie i na każdym zebraniu każda z nich kolejno będzie musiała zabrać głos i wyjaśnić zebranym kwestję, która jej w udziale przypadła.

Oddziały biorące udział w konkursie sprawności winny po przerobieniu podręcznika nadesłać do KSK sprawozdanie z wykazem członkiń, które podręcznik przerobiły i z przebiegu zebrań (kto prowadził i jak przerabiano).

Za wykonanie tego — 20 punktów.

Zebrania plenarne powinny się odbywać w każdym Oddziale co miesiąc w stałym terminie.

Porządek zebrania mógłby być następujący:

1. Modlitwa.
2. Sprawdzenie obecności członkiń.
3. Odczytanie protokołu.
4. Kwadrans religijny.
5. Spiew (religijny).
6. Wykład lub pogadanka.
7. Urozmaicenia.
8. Sprawy organizacyjne.
9. Wolne głosy lub skrzynka zapytań.
10. Hym Akcji Katolickiej.

SPRAWY RELIGIJNO-OŚWIATOWE.

Komunja św. łańcuchowa. Przypominamy, że do łańcucha Komunji św. w intencji naszej wspólnej pracy przystąpiły następujące Oddziały:

5. III. Wilejka, Lipniski, Zabłudów, Starosielce.
12. III. Lebedziew, Swir.
19. III. Turośń Kościelna.
26. III. Dobrzyniew, Mścibów, Sidra.

Dla pamięci podajemy rozkład Komunji św. w miesiącu kwietniu:

2. IV. Oszmiana, Traby, Opsa, Konwaliszki.

9. IV. Swir, Kiemieliński.

16. IV. Krynki, Turośń Kościelna.

23. IV. Postawy, Komaje.

30. IV. Korycin, Werejki, Starosielce.

Rekolekcje odbywają się w okresie Wielkiego Postu we wszystkich parafjach. Pamiętajmy wziąć w nich udział same i umożliwić w nich udział wszystkim naszym domownikom. A może dałoby się zorganizować dla członkiń K.S.K. rekolekcje półzamknięte — pomyślmy o tem.

Czytelnictwo. Korzystajmy z ostatnich tygodni zimowych i czytamy gorliwie. W sprawie czytania pism prosimy zajrzeć do lutowego N-ru „Zjednoczenia”, gdzie znajdują Panie artykuł p. t. „**Kilka uwag o czytaniu pism**”. Jak idzie praca w zespołach dobrego czytania książki? Wiemy, że niektóre zespoły wyznaczone książki już przeczytały i zabrały się do innych.

Czytanie winno być zakończone do dnia 1 kwietnia. Ankiety sprawozdawcze wyślemy przed tym terminem.

Niektóre Oddziały zorganizowały w swych zastępach zespoły dobrego czytania i pracę prowadzą a nie powiadomiły nas o tem, czy nie chcą uczestniczyć w Konkursie? Można to zrobić jeszcze teraz.

SPRAWY SPOŁECZNO-WYCHOWAWCZE.

Sekcje młodych matek. Wzywamy Oddziały do organizowania sekcji, w których skupiłyby się wszystkie członkinie nasze — młode matki. Na zebraniach sekcyjnych możnaby omawiać zagadnienia życia rodzinnego, wychowawcze, higieniczne i gospodarcze.

Sekcje, które już istnieją, a potrzebują pomocy w opracowaniu programu pracy, niech się zwrócą do nas, opracujemy im szczegółowe wytyczne do pracy i wskażemy odpowiednie wydawnictwa.

Dziecińce. Zbliży się wiosna, najmłodsza dziatwa wkrótce rozpocznie swe harce na wolnym powietrzu i wymknie się z pod opieki zajętych pracą gospodarczą matek. Myślmy już teraz o zorganizowaniu na całe lato dziecińca.

Materiały pomocnicze zawierające szczegółowe wytyczne do tej pracy wyślemy wkrótce do wszystkich Oddziałów.

Narazie zaś myślimy o tem, kto poprowadzi pracę w dziecińcu. Korzystajmy z kursu dla pracowniczek w dziecińcach, który już 17-go kwietnia rozpoczyna K.S.K. w Wilnie i wyślijmy odpowiednią kandydatkę.

Szczegóły kursu w lutowym N-rze „Wiadomości A. K.”. Zgłoszenia jeszsze przyjmujemy.

PRACE ROLNICZE.

Przysposobienie rolnicze w K.S.K. Na wiosnę rozpoczną prace rolnicze w trzyletnim systemie.

W pierwszym roku następujące oddziały K.S.K.:

1. Indura 2 zesp. uprawa lnu,	uczestniczek	12
2. Dobrzyniew 6 zesp. uprawa len i o-w.	"	65
3. Goniądz 1 zesp.	"	20
4. Mońki 7 ogr. warz (5 roślin)	"	92
5. Lida, Słobódka 7 zesp. kapusta len, buraki i o.w.	"	49
6. Parafjanów 8 zesp. uprawa— len, o.w. uczestniczek	"	67
7. Łuczaj 2 " " buraki	"	13
8. Szyłany 1 " " cebula	"	10
9. Podbrzezie 2 " " marchew, buraki ziem. ucz.	"	16
Razem 35 zesp.		Razem 344 ucz.

Drugi rok pracy podjęły Oddziały K. S. K.:

1. Ikażń: 8 zesp. uprawa—ogródki warz. — uczestniczek	62	
2. Parafjanów 6 zesp. upr. " " "	49	
3. Kamionka 3 " " " "	21	
4. Lida-Słob. 1 " " " "	8	
Razem 18 zesp.		Razem: 140 ucz.

W wyżej wymienionych Oddziałach w marcu lub kwietniu została przeprowadzona przez Ref. P. R. przy K. S. K. w Wilnie p. Marię Tomaszewską-Dąbrowską jednodniowe kursy gospodarczo-rolnicze.

Panie z Choroszczy i Lacka Kościelnego prosimy o formalne zgłoszenie do pracy P. R. na 1939 r. bo później możemy pominąć Panie przy układaniu marszrut kursów gosp. roln.

Nagrody: Oddział K.S.K., który zgłosił się pierwszy do pracy P. R. na 1939 r. i oddział, który najwięcej zgłosił zespołów na pierwszy rok pracy zostaną wyróżnione.

Kursy gospodarcze. W sprawach kursów gospodarczych prosimy precyzytą komunikat w dziale K.S.M.ż.

„Zdrowie w chacie wiejskiej” dr. Kacprzaka. Czy każdy Oddział ma w swej bibliotece tę pożyteczną książkę i czy z niej korzysta? Zaopatrzymy się w nią coby prędzej, wiosna idzie, już teraz mogłybyśmy według wskazówek tej książki wykonać cały szereg prac, które się przyczynią do podniesienia stanu higienicznego naszych osiedli. Cena 50 gr.

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY.

Nowe oddziały powstały w Wilnie— par. św. Jana, Wasiewiczach, Nowych Trokach, Borejkaeh i Szumsku. „Szczęść Boże” w pracy.

Składkę roczną 6 zł. wpłaciły Oddziały: Lack, Suderwa, Wilno—św. Rafał, Kiemieliński, Ejszyski, Kamionka, Głębokie miasto, Choroszcz, Soły, Lida Słobódka, Wilejka, Kalwarja, Dereczyn, Wysock, Mejszagoła, Olkowicze, Dołhinów, Lipniski, Swisłocz, Roś, Nacza, Dalekie, Szarkowszczyzna, Bielica, Międzyrzecz, Jaświły, Suchowola,

Krzemienica, Hoża, Raduń, Wilno—św. Jakub, Dobrzyniew, Stárosielce, Kuźnica, Lida—Fara.

Składkę półroczną 3 zł. wpłaciły Oddziały: Wilno—św. Piotra, Szyłany, Jeziory, Podorosk, Usnarz, Odelsk, Kwasówka, Zalesie, Trzciannie, Żeladz.

Ofiary na K.S.K. Czarny Bór 70 gr., Wilno—św. Piotra 1 zł. Suchowola 3 zł. 14 gr., Wilno—św. Jakuba 2 zł.

Na Malkowicze: Czarny Bór 2 zł. 85 gr., Choroszcz 1 zł. 50 gr., Wilejka 6 zł. 30 gr., Wilno—Soltaniszki 2 zł. 50 gr., Werekki 95 gr., Wysock 1 zł. 50 gr., Wilejka 4 zł. 25 gr., Lipniski 2 zł. 37 gr., Suchowola 15 zł., Konwaliszki 1 zł. 25 gr. — razem 38 zł. 47 gr.

Na samolot sanitarny: Czarny Bór 75 gr., Wilno—św. Piotra 1 zł. 22 gr., Choroszcz 1 zł. 50 gr., Wilno—Soltaniszki 5 zł., Słonim 50 zł., Wysock 1 zł. 50 gr., Bobrowszczyzna 27 zł. 23 gr., Lipniski 2 zł. 38 gr., Suchowola 10 zł., Konwaliszki 1 zł. 50 gr. — razem 101 zł. 08 gr. — „Bóg zapłać”.

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej

SPRAWY ORGANIZACYJNE.

Sprawozdania roczne. Termin nadsyłania sprawozdań rocznych już dawno minął, a nie wszystkie Oddziały jeszcze je nadesłały. Spóźnionym wysyłamy upomnienia — polecamy Druchnom przeskom sprawdzić czy sprawozdanie wysłane i jeśli nie — wysłać natychmiast.

Składki. Druchnom skarbniczkom przypominamy, że składka roczna Oddziału do KSMż wynosi 4 zł. i trzeba ją wpłacić na konto w PKO nr. 701.305 w terminie do dn. 1 lipca. br. A co sobie myślały skarbniczki tych Oddziałów, które za rok ubiegły składki dotąd nie zapłaciły?

Podajemy wykaz Oddziałów zalegających ze składką — sprawdźcie go i uregulujcie należność co prędzej:

Wykaz Oddziałów KSMż., które nieopłaciły składki za 1938 r. po 4 złote: Choroszcz, Dojlidy, Urhowo, Jאלówka, Dzierkowszczyzna, Dzisna, Grodno-Bernardyny, Kozłowicze, Łapienki, Druksieniki, Jeziory, Balingródek, Szyłany, Gielczyn, Ostragóra, Skrzybowce, Nieciecz, Miguny, Gawja, Wołpa, Zamosze, Surynty, Oborek, Chożów, Drozdowszczyzna, Hruzdowo, Wesołucha, Smorgonie, Daukszyski, Cudzieniszki, Narwiliszki, Podbozrze, Koleśniki, Dereczyn, Kurowszczyzna, Krośniany, Bogusze, Stara—Rozedranka, Kowale, Nowosiółki, Górze, Zaświrz, Szumsk, Onządów,

Troki, Zabłocie, Smilgienie, Ostryna, Nowy - Dwór k-Lidy, Prymaki, Krzywicz, Spas, Jakientany - Małe, Ostrowiec, Bujwidze, Juraciszki, Wołożyn, Strubnica, Korewicz, Białowieża, Łysków, Zelwa, Bohdzie, Wilno - przy par. św. Jana, Rohotna.

Oddziały KSMż. które nieopłaciły składki za 1938 r. po 2 złote: Petelczyce, Suchowola, Ejtuny, Zadziej, Miadziół, Krew, Żeladz, Maluki, Tołoczki, Remzy, Wawiórka, Podbrzezie I., Budslaw, Wojstom, Mickuny, Traby, Dudy, Wilno - przy par. św. Jakuba.

Konkurs sprawności w pracy. Podajemy poniżej wykaz Oddziałów, które zgłosiły swój udział w konkursie i życzymy wszystkim wytrwania w pracy i zdobycia pięknej nagrody.

Wytyczne do pracy stale podajemy i będziemy podawać w „Wiadomościach”:

Landwarów, Żukiewicze, Wasiliszki, Szydłowice, Mosty, Dukszy-Kolejowe, Parafjanów, Dobrzyniew, Roś, Międzyrzecz, Świsłocz, Olkowicze, Ławaryszki, Wilno - Soltaniszki, Lida - Fara, Podbrodzie, Mejszagoła, Stare - Troki, Lipszniszki, Wasilków, Połuknia, Krzywicz, Postawy, Werenów, Głębokie - Miasto, Mickuny, Szemetowszczyzna, Kwasówka, Święciany, Ikażń, Głębokie - Wieś, Kurzeniec, Miory, Widze, Zelwa, Budław, Wilno - im. E. Plater, Niemenczyn, Kościeniewicz, Wilejka - Powiatowa, Wilno - par. W. W. Świętych, Ejszyski, Soły, Bystrzyca, Brzostowica - Wielka, Białystok - Fara, Mosarz, Nowo-Swięciany, Łuczaj.

Kurs okręgowy dla kierownictw odbędzie się w terminie 21 — 23 marca w Wolkowysku dla Kierownictw Oddziałów z terenu okręgu wolkowyskiego. Prosimy o liczny udział. Druchny jadące na kurs winny zabrać ze sobą księgowość i przygotować krótkie sprawozdanie z pracy swego Oddziału. Na kursie można będzie zaopatrzyć się w wydawnictwa organizacyjne.

„**Pierwsza książka KSMż**”. W dalszym ciągu nadesłały sprawozdania z przeprowadzonej próby kandydackiej następujące Oddziały:

Głębokie-Wieś. Wojstom. Jeziory. Hermaniszki. Wasilków. Hermanowicze. Druja. Krzywicz. Wasiliszki. Małe Soleczniki. Roś. Zelwa. Iwje. Wilejka Pow. Niemenczyn. Białystok-Fara. Odelsk.

Czekamy dalszych wiadomości od „maruderów”. Spieszcie się, Druchny, bo zima się kończy, rozpoczną się prace na roli i na „Pierwszą Książkę” znowu czasu nie będzie.

Zebrania ogólne powinny się odbywać co miesiąc w terminie zgóry ustalonym. Porządek zebrania mógłby być następujący.

1. Modlitwa.
2. Sprawdzenie obecności Druchen.
3. Odczytanie protokołu.
4. Kwadrans religijny.
5. Śpiew religijny lub inne poważne urozmaicenie.
6. Wykład lub pogadanka.

7. Urozmaicenia.
8. Sprawy organizacyjne.
9. Wolne głosy lub skrzynka zapytań.
10. Hymn.

Poszczególne Oddziały mogą ten program zmienić stosownie do miejscowych warunków.

Oddziały biorące udział w konkursie sprawności otrzymują za 12 odbytych w ciągu roku zebrań 5 punktów. Sprawozdanie z odbytych zebrań nadesłać w końcu roku Druchna Prezeska.

Zastępy. Cieszcie się, Druchny zastępowe, ukazała się już książeczka p. t. „Zastępy w KSMż” cena 1 zł. 60 gr., która będzie Wam ogromną pomocą w prowadzeniu pracy w zastępach. Polecamy Kierownictwom Oddziałów zaopatrzyć w tę książeczkę wszystkie Druchny zastępowe.

Oddziały biorące udział w konkursie sprawności winny prowadzić pracę według wytycznych podanych w tej książce. Za pracę w każdym zastępie otrzymują Oddziały 5 punktów. Sprawozdanie z pracy w zastępach nadesłać Druchny zastępowe w końcu roku.

SPRAWY RELIGIJNE.

Komunja św. łańcuchowa. Przypominamy, że w marcu zgłosiły swój udział w łańcuchu Komunji św. Oddziały.

5. III. Sidra i Raduń.
12. „ Dobrzyniew.
19. „ Wasiliszki i Idolta.
26. „ Wielkie Soleczniki.

a w kwletniu:

2. IV. Zaniewicze.
9. „ Lipniszki.
16. „ Landwarów.
23. „ Łuczaj.
30. „ Wilno im. Platerówny, Rzesza, Kwasówka, Borejki, Dołbinów, Białystok - Fara.

Pamiętajcie o terminach, Druchny.

Nowe wydawnictwa: Polecamy Druchnom do bibliotek następujące wydawnictwa:

1. „Błogosławieni” — 12 kwadransów ewangelicznych — cena 90 groszy.
2. „Skarb ukryty” — 12 pogadanek ewangelicznych — cena 70 groszy.
3. „Boży szczepek” — rozmyślenia dla Druchen — cena 60 gr.
4. „Idę w górę” — wskazania do pracy samokształceniowej dla Druchen — cena 40 gr.

Rekolekcje odbywają się w okresie wielkiego postu w każdej parafii. Druchny mają okazję do pracy apostołskiej — dołożyć starań, by w rekolekcjach tych wzięła udział każda młoda dziewczyna. A możeby się udało zorganizować dla Druchen rekolekcje półzamknięte, z wykorzystaniem na ten cel Ogniska? — Pomyślcie, Druchny i nad tem.

SPRAWY OŚWIATOWO - WYCHOWAWCZE.

Nowe wydawnictwa. Polecamy do bibliotek Oddziałowych nową książkę p. t. „Praca jej znaczenie i godność” — cena 1 zł. 80 gr.

„Wypożyczalnia sztuczek scenicznych” podaje do ogólnej wiadomości, a szczególnie członkom „Wypożyczalni”, że oddziały które będą przetrzymywały wypożyczone sztuczki ponad przewidzianem regulaminem „Wypożyczalni” 3 miesiące, utracą włożoną kaucję i prawo korzystania z wypożyczalni”.

Dotychczas nie odesłały wypożyczonych sztuczek oddziały:

1. Pryciuny	wypożyczyły	1 sztuczke	23 marca	1938 r.
2. Indura	”	5	16	”
3. Kamionka	”	2	6 kwietnia	”
4. Mur. Ozmianka	”	3	6	”
5. Parafjanów	”	2	22 IV i 29	”
6. Zablocie	”	3	20 paźdz.	”
7. Idolta	”	1	24 maja	”
8. Mieżany	”	4	5 paźdz.	”
9. W. Soleczniki	”	1	10 czerwca	”
10. W. Brzostowica	”	3	18 czerwca	”
11. Żoludek	”	3	28 listop.	”
12. Wilno - Ost. Br.	”	1	24 września	”
13. Rudomino	”	2	7 lutego	”
14. Podbrodzie	”	2	18 paźdz.	”
15. Dolhinów	”	4	12 listop.	”
16. Bieniakonie	”	3	10 grudnia	”
17. Kalwaria	”	2	4 listop.	”
18. Lebidziew	”	2	21 grud.	”
19. Taboryski	”	1	6 grud.	”

Prosimy o nadesłanie sztuczek do dnia 1 kwietnia r. b.

Konkurs dobrego czytania. Jak idzie praca w zespołach zgłoszonych do Konkursu dobrego czytania książek? Śpieszcie się, Druchny, bo czytanie trzeba skończyć do dn. 1 kwietnia. Już w marcu otrzymacie ankiety konkursowe, które będzie musiała wypełnić każda Druchna.

Przygotowujcie też zakończenie konkursu w Oddziale, albo jeszcze lepiej w zastępie, gdzie pracował wasz zespół dobrego czytania. Zakończenie to ma mieć charakter wieczornicy, na którą zaprosić trzeba gości — miejscowe społeczeństwo.

Program wieczornicy mógłby być następujący:

1. Powitanie gości.
2. Pogadanka o konkursie dobrego czytania (cel, jak zespół pracował i t. p.) — przodowniczką zespołu.
3. Treść książki przerabianej w zespole i krótkie dane o autorze.
4. Odczytanie najlepiej opracowanej ankiety.
5. Ogólna dyskusja nad zagadnieniami zawartymi w książce.
6. Uroczaiszczenia (inscenizacje, recytacje i t. p.) opracowane na podstawie czytanej książki.
7. Zakończenie: śpiew.

Wieczornica. Oddziały biorące udział w konkursie sprawności niech przygotowują na II kwartał wieczornicę religijną, związaną z miesiącem majem. Macie jeszcze dużo czasu, można się porządnie przygotować. Myślcie już teraz o programie. Za każdą wieczornicę otrzyma Oddział 15 punktów. Po zorganizowaniu każdej wieczornicy należy nadesłać do K.S.M.ż. szczegółowe sprawozdanie z jej przebiegu.

GOSPODARSTWO DOMOWE.

„Prosimy o instruktorke!” — gosp. dom. lub kroju i szycia a czasem trykotarstwa. W ten sposób niektóre Druchenki proszą o kurs, lub go zgłaszają. Jak myślicie drogie druchny czy to jest właściwa forma zgłoszenia Kursu? Prawda? wiemy, że nie — ale wiemy o tem tylko my Druchenki, które czytamy „Wiadomości Akcji Kat.”. A kto nie czyta, ten właśnie w taki „miły i grzeczny” sposób Kursy zgłasza, a jeszcze często przychodzi pisemko bez daty, miejscowości, pieczątki, a nawet bez podpisu Druchny Prezeski lub Sekretarki. Czy wyobrażacie sobie Druchenki lube, że my tu w Centrali K.S.M.ż. znamy wasze charakterystyki pisma, że wystarczy „tak” napisać, a już Centrala wie gdzie i kiedy instruktorke wysłać? Taki Oddział może do końca życia czekać na kurs — wymyśla na Wilno i K. S. M.ż. i tak nic z tego, bo my naprawdę nie wiemy, który to jest oddział.

Zgłoszenia na kursy wszelkiego rodzaju należy przysyłać imienne, z wyznaczonym terminem i czasem trwania kursu, z datą, pieczątką (chyba że Oddział jej nie posiada) i z podpisem Prezeski i Sekretarki — tylko takie będziemy brać pod uwagę.

Wpisowe. Oddział, który zgłasza jakikolwiek kurs pracy imieniem zgłoszeniem załącza 1 zł. od jednego kursu blankietem P.K.O. Nr. 701.305 tytułem wpisowego na rzecz K.S.M.ż. w Wilnie.

Przeprowadzone i zakończone Kursy w lutym. 2 tyg. Kursy gosp. dom. w Słobódka, Lack Kościelny, Krzemienica Kościelna i 1 tyg. Kursy gosp. dom. w Mścibowie, Zawadach, Starosielcach, par. św. Rocha w Białymstoku.

Kursy kroju i szyciu: w Wołkołacie, Łyntupach, Dryświatach w Sokolanach.

Chcą się uczyć gosp. dom. Druchenki z Holszan i W. Ejsmontów, z kroju i szycia z Woronowa, W. Solecznik i Turgiel. Czekamy dalszych zgłoszeń.

Instruktorka gosp. dom. p. Janina Kirejczykówna została zaangażowana na instruktorkę dekanalną Dąbrowa k. Grodna.

P. R. W KAT. STOW. MŁ. Ż.

Wyniki P. R. w roku 1938 zostały obliczone na podstawie protokółów zbiorów nadesłanych do KSM-ż przez oddziały KSM-ż lub pp. Instruktorów okręgowych.

Województwo Wileńskie: zakończyło prace P. R. prowadzone w 1938 r. 144 zesp. 953 ucz. w tym: 113 zesp. 627 uczestn. I-stopnia spraw. roln. 23 zesp. 132 ucz. II-stop., 8 zesp. 34 ucz. III-stopnia.

Województwo Białostockie: 68 zespołów 429 uczest. w tym: 42 zesp. 322 uczest. I stopnia, 117 zesp. 72 ucz. II-stopnia, 9 zesp. 35 uczest. III-stopnia.

Województwo Nowogródzkie: 3 zesp. 14 osób, w tym 2 zesp. 11 uczest. I stopnia, 1 zesp. 3 uczestn. II-stopnia.

Zgłoszonych zespołów na rok 1938 na terenie całej archidiecezji Wileńskiej było 403 zesp. 2.252 uczest.

wytrwało 215 „ 1.402 „

184 zesp. 830 uczest. odpadło lub nie dało znaku życia o sobie.

Samokształcenie kończymy już w marcu! Przodownicy w końcu marca robią „powtórkę” przerobionego wraz z całym zespołem, by w kwietniu już rozpocząć prace praktyczne na poletkach. Należy teraz się zaopatrzyć w nasiona w dobrym źródle. Można zamawiać i w KSMM Wilno, Zamkowa 6.

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY.

Nowe Oddziały KSMż powstały: Olkowicze pow. Wilejski Bobolewo pow. Dziśnieński, Puszeki pow. Brasławski, Klewianka pow. Białostocki, Poczobuty pow. Grodzieński, Grzybowski—Sokółski, Dziewieniszki pow. Oszmiański, Koyciowszczyzna pow. Grodno.

Składkę roczną 4 zł. wpłaciły Oddziały: Kiemieliszki, Ławaryszki, Biała-Waka, Białystok-Fara, Pokośna, Taboryszki, Międzyrzecz k. Zelwy, Grodno-Franciszkanie, Kaszubińce, Ikażń, Repla, Mikołajewo k. Dżisny, Izabelin, Szudziałów, Borejki, Roś, Nowo Święciany, Dubrowa, Dalekie, Wołkowysk M, Korycin, Odelsk, Lida-Słobódka, Starosielce, Komaje, Oszmiana, Hoża, Mejszagoła, Szarkowszczyzna, Grodno-Fara, Turośń Kościelna, Porzecze k. Grodna, Wołkolata, Gierwiaty, Łunna, Głębokie, Parafjanów, Dołhinów, Suderwa, Kucharze, Januszewicz, Nowe-Troki, Wilno—przy par. św. Rafała, Korwie, Słobódka.

Składkę półroczną 2 zł. wpłaciły: Miadziol, Rohoźnica-W. Suchowola, Stare Wasiliszki, Dudy.

Ofiary ze Święta Patronalnego Druhen: Opsa 1 zł — Dołhinów 1.70 zł. Kucharze 1 zł. Wilno—przy par. św. Rafała 1.50 zł. „Bóg zapłać”;

KOMUNIKAT.

Powiadamy, że składnica nie załatwia żadnych zamówień bez uprzednio przesłanych pieniędzy i na zamówienia bez pieniędzy nie będzie odpowiadać.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW

ZGON OJCA ŚWIĘTEGO.

W związku ze śmiercią Ojca św. zarządza się żałobę w naszej organizacji aż do odwołania. W czasie trwania żałoby:

1. Sztandary oddziałów należy opatrzyć czarną krepu.
2. Poszczególni członkowie na odznakach nosić będą żałobę.
3. Oddziały winne zorganizować dla swych członków wspólne Msze św., na których gromadnie przystąpią do Komunii św. za spójność duszy Ojca św. Wielkiego Papieża.
4. W oddziałach odbędą się zebrania poświęcone pamięci zmarłego Twórcy Akcji Katolickiej.

KU UWADZE KIEROWNICTW ODDZIAŁÓW KSM.

Ze słów kierownictwa często przebija troska o niedociągnięcia pracy w Oddziale mimo najlepszych chęci. Szczególnie widoczne braki odczuwa oddział nowopowstający i dlatego trafia się, że po pierwszym zapale, szybko następuje ochłodzenie. Szukając przyczyn takiego zjawiska — kierownictwo oddziałów winno sobie przedewszystkiem uprzytomnić do czego i jakich zadań jest powołany oddział. — Poznawszy cel i zadanie, będziemy szukać sposobu do spełnienia swych obowiązków. W pracy tej ułatwi nam podręcznik organizacyjny KSM.

Przedewszystkiem zwracamy uwagę na wyrobienie religijne członków, tutaj kierownictwo oddziałów winno dolożyć wszelkich starań, aby członków zbliżyć do Chrystusa Pana.

Członkowie KSM a w pierwszym rzędzie kierownictwo winno przejść przez szkołę apostołstwa — jaką są rekolekcje zamknięte. W okręgach, a nawet w oddziałach przy dobrej chęci i pracy jest możliwość i znajdują się sposoby na urządzenie takich rekolekcji. Następnie kierownictwo winno zabiegać i zachęcać członków do wspólnych nabożeństw i częstej Komunii św.

Drugą troską niech będzie sprawa pogłębiania wśród członków wiedzy religijnej. Jesteśmy powołani do obrony wiary, a czy możemy

bronić należycie, o ile sami dobrze nie znamy. Bez wiedzy religijnej nie wychowamy i nieprzygotujemy świadomych katolików, członków Akcji Katolickiej.

W każdej dziedzinie stykamy się ze sprawami które, rozstrzygać musimy po katolicku, dla tego praca kulturalno-oświatowa nie małe znaczenie posiada. W pracy tej przyświecać nam będzie tegoroczne hasło Episkopatu. Zagadnień tak wiele, że braknie nam czasu na przerobienie całego materiału.

PRACA SPOŁECZNA.

Wzmocnieni na duchu i posiadając światopogląd katolicki nie możemy zasklepić się ściśle w swoim gronie. Miłość bliźniego wymaga byśmy poszli do nich i przez tworzenie pożytecznych placówek społecznych przyczynili się do podniesienia dobrobytu nie tylko duchowego, lecz i materialnego.

Nie powinno dla nas być nic obce i winniśmy baczenie patrzeć i obserwować wszelkie przejawy życia społecznego i być przykładem w pracy dla dobra ogółu.

SPRAWOZDANIE ROCZNE.

W grudniu ub. r. rozesłaliśmy do wszystkich oddziałów KSM na ręce P.W. Ks. Proboszczów dwa blankiety sprawozdawcze, które należało wypełnić, jeden egzemplarz przesłać do Stowarzyszenia — Wilno, Zamkowa 6, drugi pozostaje w oddziale. Termin daliśmy dość duży, bo do dnia 1 lutego. Większość oddziałów sprawozdanie nadesłało. Są jednak i opieszali, do tych przedewszystkiem zwracamy się i przypominamy na konieczność spełnienia obowiązku organizacyjnego. Nie narażajcie nas na dodatkowe koszta — specjalnie przysyłania pism do was, z drugiej strony centrala KSM — Wilno nie dotrzyma terminu w stosunku do Centrali Głównej w Warszawie, a to jest b. nieładnie.

Co na to pp. Prezesi oddziałów? — Czekamy.

Sprawozdanie bezwzględnie muszą nadesłać wszystkie oddziały, niezależnie czy praca idzie mniej czy więcej intensywnie.

ZJAZD DELEGOWANYCH.

Zarząd KSMęzów Arch. Wil. na swym zebraniu uchwalił tegoroczny Zjazd Delegowanych zwołać na dzień 12 i 13 maja 1939 r. Podając powyższe do wiadomości, prosimy sprawę Zjazdu poruszyć na swych zebraniach w Oddziałach, zapewnić środki potrzebne na wyjazd delegatów i przygotować ew. wnioski, t. zn. życzenia dotyczące rozwoju prac w KSN Arch. Wil.

Szczegóły i program Zjazdu Delegowanych będą podane w następnym nrze „Wiadomości A.K.”.

SKŁADKA ODDZ. NA RZECZ KSM.

Przypominamy, że w myśl uchwały Zjazdu Delegowanych wysokość składki rocznej wynosi 3 zł. rocznie plus jednorazowo 5 gr. od każdego członka w Oddz.

Rok 1938 jest już za nami, a sporo oddziałów nie uregulowało swej należności. Zwracamy uwagę, że w myśl uchwały tegoż Zjazdu, żaden oddział nie podlega zwolnieniu od opłat. Są i takie oddziały, które zalegają za lata ubiegłe. Zjazd Delegowanych niedaleko, przykro będzie słuchać, gdy się wymieni opieszalych. Pp. prezesi sprawdźcie, jak jest ze składką w waszym oddziale?

Co robić w m-cu marcu 1939 r.

Kierownictwa Oddziałów:

1. Zapoznać się i wprowadzić w czyn apel Arch: Inst. A. K. w hołdzie zmarłemu Ojcu św. (patrz dział Inst. A. K.).
2. Omówić sprawy religijne na Wielki Post (wspólne drogi Krzyżowe, rekolekcje zamknięte, wspólna spowiedź i Komunia św.).
3. Zacieśnić łączność między katolikami i pogłębiać zrozumienie potrzeb bronienia praw Kościoła katolickiego.
4. Przygotować wykład w ramach hasła A.K. „Katolik, a życie organizacyjne” (organizacje laicyzyczne i wogóle).
5. Sprawy organizacyjne:
  - a) sprawdzić wykonanie powziętych uchwał,
  - b) podnieść karność i solidarność organizacyjną wśród członków,
  - c) zakładać zastępy i i sekcje rolne KSM po wsiach.
6. Ułożyć porządek dzienny na zebranie Oddziału.

Oddział KSM:

1. Podać do wiadomości ogółu członków o powziętych decyzjach i zarządzeniach KSM Arch. Wil.
2. Wykład n. t. „Katolik a życie organizacyjne”.
3. Sprawy miejscowe.
W m-cu kwietniu będziemy omawiać w ramach hasła A. K. „Życie wewnętrzne i sakramentalne (liturgia).

SEKCJA ABSTYNNENCKA.

Członkowie sekcji abstynenckiej nie mogą poprzestawać na wyrobieniu tylko w sobie przekonania i zasad abstynenckich. Oni powinni równocześnie oddziaływać na swe otoczenie. Wtedy dopiero sekcja abstynencka stanie się organizacją bojową, która apostołuje dla świętej sprawy, aby prędzej zwyciężyło dobro. Takie nastawienie bojowe jest konieczne wobec współczesnego rozrostu alkoholizmu. Z drugiej strony tego rodzaju nastawienie dużo daje samej sekcji, bo budzi zapał, zagrzewa do pracy.

Sekcja przeto powinna się starać o to, aby w miarę możliwości, na zebraniach plenarnych całego oddziału Katolickiego Stowarzyszenia, wygłaszano od czasu do czasu referaty z dziedziny alkoholizmu. Powinni je wygłaszać członkowie Sekcji, doradca takowej, lub członek miejscowej, lub zamiejscowej organizacji przeciwalkoholowej.

Jeszcze lepiej zrobimy, jeżeli temat omawiać będziemy metodą pogadanek ankietowych. Korzyść wtedy będzie stokroć większa i tą drogą sekcja może pozyskać niejednego członka. Musi być jednak ktoś, kto umie taką metodą pracować.

Sekcja może poza tym organizować wykłady publiczne dla miejscowego społeczeństwa. Takich wykładów należałoby urządzić kilka w ciągu roku. Można przy tej okazji zbierać dobrowolne datki, a nawet jeżeli prelegent jest znany jako dobry mówca i wiadomo, że przyciągnie słuchaczy, można ustalić pewną drobną opłatę, jako wstępne, i tą drogą uzyskać pomoc finansową dla sekcji.

Wileńskie Koło Abstynenckie, na wezwanie doń skierowane wczasy, może wysłać prelegenta do każdej miejscowości archidiecezji na warunkach bardzo dogodnych. Wezwanie kierować pod adresem: Katolickie Koło Abstynentów. Wilno, ul. Wielka 25 — 5.

SEKCJA ROLNA K. S. M.

1. Na prośbę sekcji rolnej Stowarzyszenia Mężów w Wilnie, Państwowe Fabryki Związków Azotowych w Mościcach i Chorzowie, przesłały nawozy sztuczne dla członków sekcji rolnych w następujących miejscowościach: Głębokie, Mońki, Werejki, Ikażn, Suderwa.

Nawozy wysłane zostały pod adresem P. Wielebnych Ks. Ks. Asystentów.

Otrzymane nawozy prosimy zużytkować na poletkach prowadzonych przez członków sekcji.

2. Przypominamy sekcjom rolnym o zaopatrywaniu się w literaturę tematową do pracy sekcji.

Książki i broszury podane w okólniku w sprawie sekcji rolnych Mężów na jesieni ubiegłego roku, są już dawno do nabycia w Składnicy Akcji Katolickiej w Wilnie, Zamkowa 6.

3. Nasiona potrzebne do pracy, sekcje mogą nabywać w Katolickim Stowarzyszeniu Młodzieży Męskiej — Wilno, Zamkowa 6.

Ceny nasion podane są w tym samym numerze Wiadomości w „Dziale Młodzieży”. Męskiej.

4. Członkowie sekcji rolnych obowiązani są czytać książki i czasopisma rolnicze. Pamiętajmy o tem, że każdy numer Tygodnika Katolickiego - Naszego Przyjaciela podaje aktualną wiadomość rolniczą.

Tylko przez oświatę rolniczą będziemy mogli dojść do poprawy interesów rolnika, a że w tym celu istnieją sekcje rolne przeto hasłem naszym musi być — „Każdy członek Sekcji Rolnej jest rolnikiem czytającym.”

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej

Zjazd Delegowanych K.S.M.M. w roku bieżącym odbędzie się 18 i 19 maja. Oddziały powinny już teraz rozpocząć przygotowania do licznego udziału w Zjeździe. Program Zjazdu ogłoszony będzie w następnym numerze „Wiadomości”.

Sprawozdania roczne nadesłało dotąd 152 oddziały. Poraz ostatni wzywamy te oddziały, które sprawozdań rocznych nie nadesłały, aby wykonały jaknajprędzej obowiązek organizacyjny. Oddziały, które sprawozdań rocznych nie nadesłały, nie będą mogły wziąć udziału w Zjeździe Delegowanych.

Składki. Nie są należycie opłacane przez oddziały. Dłużej już czekać nie możemy i w przyszłym numerze ogłosimy listę tych, którzy zalegają ze składką za rok 1938 i 1937 (są niestety i takie oddziały). Oddziały te również nie wezmą udziału w Zjeździe Delegowanych.

Konkurs Sprawności organizacyjnej. Do konkursu zgłosiły się i zostały przyjęte następujące oddziały: Parafjanów, Rzesza, Zelwa, Konwaliszki, Dobrzyniew Kośc., Swiętoch, Rudziszki, Szarkowszczyzna, Nowo-Wilejka, Święciany, Mejszagola, Kalinówka Kościelna, Korycin, Lack, Kwasówka, Dudy, Wilno—im. św. Andrzeja Boboli (Antokol), Supraśl, Worniany, Kuźnica k. Grodna.

Nie zostały dotąd przyjęte z powodu nieopłacenia w terminie wpisowego: Dryświaty, Stare-Troki, Downary, Turośń, Roś, Grodno—Fara, Rukojnie, Białystok—Fara, Kurzeniec, Kalwarja k. Wilna, Miory, Wilejka, Bystrzyca.

Odwołanie kursu dla kandydatów na sklepikarzy wiejskich.

Wobec małej ilości zgłoszeń Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej odwołuje kurs dla kandydatów na sklepikarzy wiejskich.

Dział Przynależności Rolniczego.

Podajemy do wiadomości, że już najbliższy czas zaopatrzyć się w nasiona do konkursów. P. R.

Poniżej podajemy ceny poszczególnych nasion. Zaznaczamy przy tem, że nasiona są sprowadzone z firmy, która wykazuje się dowodem Stacji Oceny Nasion, stwierdzającym dobrą wartość siewną, sprzedawanego przez daną firmę towaru.

Na przesyłkę prosimy doliczyć w/g taryfy pocztowej, za opakowanie nic nie pobieramy.

Nasiona mogą nabywać: Oddziały Młodzieży męskiej, żeńskiej, Kobiet i Mężów.